

Vergaderjaar 2020–2021

35 588

EU-voorstel: EU-strategie inzake de rechten van slachtoffers (2020–2025) (COM(2020)258)¹

C

BRIEF VAN DE VICEVOORZITTER VAN DE EUROPESE COMMISSIE, DE HEER M. ŠEFČOVIČ EN HET LID VAN DE EUROPESE COMMISSIE, DE HEER D. REYNDERS

Aan de voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid
c.c. de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Brussel, 30 november 2020

De Europese Commissie dankt de Eerste Kamer hartelijk voor haar vragen over de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over de EU-strategie inzake de rechten van slachtoffers (2020–2025) (COM(2020) 258 final).

Een Unie van gelijkheid is een van de kernprioriteiten van de Commissie-Von der Leyen. Een belangrijk element van een dergelijke Unie van gelijkheid is ervoor te zorgen dat slachtoffers van misdrijven in elke lidstaat altijd toegang hebben tot de rechter, en tot ondersteuning en bescherming. In de EU-strategie inzake de rechten van slachtoffers worden de werkzaamheden van de Commissie op dit vlak voor de periode 2020–2025 beschreven. Ook worden andere actoren, waaronder de EU-lidstaten en het maatschappelijk middenveld, uitgenodigd om concreet actie te ondernemen.

In de strategie belooft de Commissie de huidige EU-regels te evalueren en kondigt zij aan dat zij indien nodig in de toekomst wetgevende maatregelen zal voorstellen. Het is echter nog te vroeg om de aard van dergelijke maatregelen te voorspellen. De huidige EU-regels inzake de rechten van slachtoffers² vormen minimumnormen. Het staat de lidstaten vrij verder te gaan dan deze minimumnormen en slachtoffers meer bescherming en ondersteuning te bieden.

¹ Zie dossier E200009 op www.europapoort.nl

² Zie de richtlijn slachtofferrechten: Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ van de Raad (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 57).

Wat de vraag over de uitvoering van de bestaande richtlijnen op het gebied van slachtofferrechten betreft, heeft de Commissie de situatie toegelicht in haar verslag over de tenuitvoerlegging van de richtlijn slachtofferrechten en in haar verslag over de tenuitvoerlegging van de richtlijn betreffende het Europees beschermingsbevel, die beide in mei 2020 werden vastgesteld³. De Commissie wees er met name op dat in verscheidene lidstaten verdere vooruitgang nodig is om het volledige potentieel van de bestaande instrumenten te benutten. Wat de richtlijn slachtofferrechten betreft, heeft de Commissie inbreukprocedures wegens onvolledige omzetting ingeleid tegen de lidstaten die niet volledig hebben voldaan aan hun verplichtingen⁴. Er is momenteel geen inbreukprocedure tegen Nederland ingeleid.

Wat de toename van seksueel misbruik van kinderen tijdens de COVID-19-pandemie betreft, kan de Commissie meedelen dat zij op 24 juli 2020 een strategie voor een doeltreffendere bestrijding van seksueel misbruik van kinderen heeft aangenomen⁵. Deze strategie biedt een kader voor de ontwikkeling van een krachtige en brede aanpak van seksueel misbruik van kinderen, die zowel preventie, onderzoek als slachtofferhulp omvat. De doelstellingen van de strategie zullen worden bereikt door het huidige rechtskader beter ten uitvoer te leggen, de rechtshandavingsrespons te versterken en gecoördineerd optreden van de verschillende belanghebbenden te bevorderen. De strategie maakt gebruik van verschillende instrumenten die op EU-niveau beschikbaar zijn, die substantiële EU-wetgeving, maar ook praktische maatregelen zoals financiering en samenwerking omvatten.

Zoals aangekondigd in haar werkprogramma is de Commissie daarnaast van plan in 2021 een strategie inzake de rechten van het kind vast te stellen die gerichte acties zal omvatten met betrekking tot kinderen die het slachtoffer zijn van een misdrijf.

Met betrekking tot de huidige EU-regels inzake schadeloosstelling⁶ wil de Commissie haar optreden in samenwerking met de lidstaten intensiveren, ook in het licht van het recente arrest van het Europees Hof van Justitie waarin het begrip billijke en passende schadeloosstelling wordt uitgelegd⁷.

Wat betreft de rechten van de meest kwetsbare slachtoffers, zoals LGBTIQ-slachtoffers, zal de Commissie zich op vier gebieden concentreren: het waarborgen van een veilige omgeving om misdrijven te melden en van gespecialiseerde ondersteuning en bescherming door opleidingsactiviteiten voor justitie en politie, EU-financiering voor nationale slachtofferhulporganisaties en relevante maatschappelijke organisaties, zodat zij slachtoffers informatie, steun en bescherming kunnen bieden, en het bevorderen van herstelrechtregelingen. Daartoe zullen synergieën tot stand worden gebracht met het strategische kader voor gelijke kansen, inclusie en participatie van Roma (vastgesteld op 7 oktober 2020) en de strategie voor gelijkheid van lhbtqi'ers 2020–2025⁸ (vastgesteld op 12 november 2020).

³ COM(2020) 188 final en COM(2020) 187 final.

⁴ Zie persbericht: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/inf_20_547.

⁵ COM(2020) 607 final.

⁶ COM(2009) 170 final.

⁷ C-129/19 Arrest van het Hof (Grote kamer) van 16 juli 2020, ECLI:EU:C:2020:566.

⁸ COM(2020) 698 final.

Wij hopen met deze toelichting voldoende te zijn ingegaan op de door de Eerste Kamer aan de orde gestelde punten en kijken ernaar uit de politieke dialoog in de toekomst voort te zetten.

Maroš Šefčovič
Vicevoorzitter

Didier Reynders
Lid van de Europese Commissie